

Wiadomości zagraniczne.

Zjednoczone Stany Ameryki północney.

Z Nowego Yorku donoszą co następuje: »Czytelnicy przypominają sobie zapewne, że Wydział dostał zlecenie uczynić rapport o zamiarze Margrabiego de Lafayette, z którym dał się słyszeć, że chce odwiedzić swoich dawnych przyjaciół w nowym świecie. P. Mitchell udzielił imieniem wydziału zdania sprawę, i dodał do niego następujący do wyroku wniosek: »Ponieważ Margrabia de Lafayette dał do poznania, że ma zamiar odwiedzić kraj ten, wezwano więc Prezydenta do oznajmienia mu o uczuciach przychylności i wdzięczności, którą Rząd i lud Stanów niezmiennie ku niemu posiada. Prezydent oprócz tego, iako na znak narodowego uszanowania, każe przygotować okręt liniowy, i pismiennie zaprosi Margrabiego, ażeby do podróży użył tego okrętu jeżeli w samej istocie ma zamiar odwiedzić północną Amerykę.« — Czytano potem wyciątki z wielu listów, w których Margrabia de Lafayette życzył sobie udać się do Zjednoczonych Stanów: Wniosek P. Mitchell przyjęto jednogłośnie. — Wspomniany wyrok podany został natychmiast Senatowi, ten odesłał go ze swoim dodatkiem, na który i Izba Reprezentantów przystała. Braknie tylko potwierdzenia Prezydenta, które zapewne nie zadługo także nastąpi. Obywatele przeto Stanów Zjednoczonych mogą spodziewać się z pewnością, że Margrabia de Lafayette z końcem Czerwca, albo Lipca stanie na ich ziemi.«

Ameryka Hiszpańska.

List z Alvarado donosi pod d. 13tym Stycznia, że Kongres ogłosił Meksyk d. 17go Grudnia Rzeczpospolitą federacyjną. W liście tym umieszczony jest wyciąg depeşów z Meksyku z d. 27go Grudnia opiewających następującym sposobem: »Na tajemnym posiedzeniu upłynionej Soboty, Deputowany Zavalą zrobił wniosek, ażeby Kongres oświadczył, że najwyższa wykonawcza władza składająca się z P. Michelena, Dominguez i Guerrero straciła zaufanie narodu, i że jeszcze przed

przybyciem Angielskich Kommissarzy inne osoby obciążą miastą. Wniosek ten, mimo, że mocno był wspierany na później odłożony został. Tym czasem owi trzej wzmiankowani wyżej mężowie, prosili o uwolnienie. Kongres ma zamiar mianować Prezydenta wzorem Zjednoczonych Stanów, ale nie wiadomo jeszcze, na kogo z tylu obiegających się padnie wybór.

Odebrane w Londynie gazety z Charlestown z d. 25go Stycznia, donoszą między innymi co następuje:

»Generał Apodaca, były Wice-Król Meksykański codziennie oczekiwany jest w Hawannie z oddziałem 4000 wyborczego wojska. Gubernator Kuby połączy z tym wojskiem swoje, będące pod jego rozkazami, poczem wspólnie udadzą się do Meksyku. — Na trzech Kolumbijskich statkach odplynęła z Sant-Yago-de-Cuba załoga twierdzy Puerto-Cabello. Na widok Kolumbianów w taką wpadł wściekłość lud miasta Sant-Yago, że rzucił na nich kamieniami. Widać z tego przykładu, że nie wszyscy mieszkańcy osad Hiszpańskich mają sposób myślenia rewolucjonistów.«

Gazeta Madrycka z d. 21go i 24go Lutego umieściła znowu dwa długie artykuły o osadach Hiszpańskich. W nich rzeczą najgodniejszą uwagi jest zapewnienie, że Kongres konstytucyjny Meksykański pierwszą uchwałą swoją zganił Oświadczenie wojny Hiszpanii i jej skutki, to jest kroki nieprzyjacielskie rozpoczęte przeciw San Juan de Ulloa. Kongres ogłosił także republikanckie Władze miasta Vera-Cruz za wyrządzoną mu szkodę odpowiedzialnymi, a zabranie majątków Europejskich Hiszpanów za nieważne. Z resztą Gazeta usilnie dowodzić w tych artykułach, że handel Europejszyków, a osobliwie Francuzi wieleby na tym ucierpiał, gdyby Hiszpania nie pomyślała wrócić o zdobyciu osad swoich.

Podług doniesień z St. Juan de Ulloa z d. 19go Grudnia przybyła tam płynąca z Hawanny flota; zniszczono większą część miasta Vera-Cruz i przerwano związki między Blanguellą i twierdzą. Załogę brakuje na żywności, a wszystkie kupieckie okręty, zawiałe

do Vera-Cruz, musiały, iednakże za dobrą cenę, zapasy swojej żywności sprzedawać załodze.

Goniec Londyński donosi z Buenos Ayres z dnia 9go Grudnia, że oddział Indyjanów z głębi kraiu zbliżający się ku stolicy, wielką sprawił tam trwogę. Handel zatamowany został, a skarbowe papiery spadły o 40 procentu. Obawiano się, ażeby usunięcie się Rivadavii od Rządu nie było bóstem nowych wewnętrznych rosterków, którym dotychczas przeszkadzała dzielność jego Rządów.

Hiszpania.

Gazeta Genewy z d. 6go Marca zapewnia, że Algierczykowie znowu zabrali kilka Hiszpańskich okrętów, w nocy wylądowali na brzegach Walencji i uprowadzili z sobą około 50 męszczyzn, kobiet i dzieci.

Przez okręt płynący z Tulonu; który do Palamos zawinął, dowiadujemy się, że d. 12go Lutego powyżey przyładka San Sebastian postarżono dwie trzymasztowe wojenne korwetty, które za Algierskie poznano.

Donoszą w listach z Barcelony, że d. 12go Lutego widziano z wysokości małego portu Palamos dwa krążące statki Algierskie:

Dnia 13go Lutego r. b. donoszono z Palamos Gubernatorowi Girouy, że dniem wprzody widziano ze strażni portowej trzymasztowy statek z ponsową banderą; załoga była w ubiorze Maurów; sądzą, że to był statek Algierski.

Listy z Gibraltaru z d. 17go Lutego nic nowego nie zawierają z Algieru i Tunetu, lecz donoszą, że dowódzca Kadyxu czynił przelożenia Dworowi Madryckiemu o postępkach Hiszpańskich zbiegów w Gibraltarze, którzy z niechętnymi w Kadyxie staraią się mieć związki. By temu przeszkodzić, inż dzielnych użyto środków.

Wielka Brytania i Irlandyia.

Dalszy ciąg przelożonych Parlamentowi na d. 4. b. m. aktów urzędowych Anglii, Francyi i Hiszpanii tyczących się Hiszpańsko-Amerykańskich prowincy:

Ner. II.

Sir William A'Court do Sekretarza Stanu, P. Canning.

(List odebrany d. 14. Stycznia.)

(Wyciąg.)

„Madryt d. 30. Grudnia 1823.“

»Następującą Notę, ebocisz d. 26. t. m. datowaną, odebrałem dopiero dnia wczoraysze-

go. Z moiej odpowiedzi, którą mam honor przyłączyć w odpisie, dowiesz się JW Pan, że zaświadczyłem iedynie odebranie wspomnioney Noty i przyrzekłem odestać ją moiemu Rządowi.«

(podp.) »William A'Court«

(Pierwsze dotłączenie do Nru. II.)

Hrabia Ofalia do Sir Williama A'Courta:

„Z Patacu d. 26. Grudnia 1823.“

»Wielce szanowny Paniel Mam zaszczyt donieść JW Panu, że Król, mój Pan, postanowił zwrócić szczególną uwagę Swoię na przeprowadzenie do porządku spraw tyczących się zbuntowanych prowincy Ameryki Hiszpańskiej i myśli postarać się o uspokoienie Państw Swoich, gdzie z niebezpieczeństwem spokoyności innych Rządów wkorzenił się zaród anarchii. JK Mość spodziewa się zatęm, iż słusznie polegać może na pomocy Swoich Sprzymierzców w chęci odniesienia skutków, które tylko dobroczynnymi być mogą dla spokoju i szczęścia całej Europy.«

»Z przyłączonego odpisu dowiesz się JW Pan o rozkazach, które postane zostały reprezentantom JK Mości na Dworach: Austrii, Francyi i Rossyi; a ponieważ nie odiechali jeszcze Ministrowie Hiszpańscy, przeznaczeni na Dwory: Londynu i Berlina, Król Jegomość zlecił mi przeto JW Panu i Kr: Pruskiemu Ministrowi na tuteyszym Dworze oddać wspomnionę Swoię postanowienie. JK Mość spodziewa się, że JW Pan w dobroci Swoiej przeszlesz ie Swoiemu Rządowi, którego przyiażń iszczęrra polityka, iak Król, mój Pan, mnięma, będzie umiała ocenić otwartość tego pisma i szluszność zasad, na których iest oparte.«

»Korzystając z tej sposobności i t. d.«

(podp.) »Hrabia Ofalia.«

(Drugie dotłączenie do Nru. II.)

Hrabia Ofalia do Posta Króla Jmci Katolickiego w Paryżu i do pełnomocnych Ministrów na Dworach: Wiedeńskim i Petersburskim:

»Król, Nasz Monarcha, odzyskawszy Tron Swoich przodków i odziedziczone prawa, szczerze zwrócił uwagę Swoię na los Amerykańskich Swoich posiadłości zniszczonych wojną domową i przyprowadzonych do nasywiekszych nieszczęść. Ponieważ rewolucyia panująca w Hiszpanii przez trzy upłynione lata, zniweczyła usiłowania czynione celem utrzymania spokoyności w Costa Firma, zdobycia brzegów Rio de la Plata, odzyskania Peru i No-

wéy Hiszpanii, z żalem oglądał Król Jego-
mość szerzący się w koło płomień rokoszu.
Lecz w równym czasie było to pociechą dla Króla
Jmci przekonać się po pewnych i niezaprze-
czonych dowodach, że mnóstwo Hiszpanów zo-
stało wiernymi złożony u Tronu przysiędze
podległości i że większość rozumnych Hiszpan-
skich Amerykanów uznaie, iż tanta część świata
nie może być szczęśliwą, nie żyjąc w bratniej
zgodzie z tymi, którzy ucywilizowali ich kraie.

»JKMość rozważywszy to, ma ufność, że
sprawiedliwość Jego sprawy znajdzie podporę
we wpływie Mocarstw Europejskich. Tym koń-
cem postanowił Król Jegomość zaprosić gabi-
nety Swoich wiernych i zaufanych Sprzymie-
rzców na obrady do Paryża, ażeby zgromadzeni tam ich pełnomocnicy wspólnie z peł-
nomocnikami Króla Jmci Katolickiego pomagać
raczyli Hiszpanii w załatwieniu spraw w Je-
go zhintowanych Amerykańskich krajach. JK.
Mość wspólnie ze Swoimi możnymi Sprzymie-
rzcami tę ważną roztrząsając sprawę, będzie
miał względ na odmiany wypadkami zaprowa-
dzone w Jego Amerykańskich prowincjach i
na związki podczas nieporządków w owych kra-
jach zawarte z Narodami handlowemi i tym
sposobem tych tylko nżycie środków, które oka-
żą się nayscholniejszymi do połączenia praw i
sprawiedliwych korzyści Korony Hiszpańskiej
z temi, które względnie innych Narodów oho-
licznościami spowodowane zostały. JKMość ma
zaufanie w sposobie myślenia Swoich Sprzymie-
rzców, że pomagąc mu będą w wykonaniu
tak ważnego przedsięwzięcia utrzymania zasad
porządku i prawości, które obalone w Ame-
ryce zagrożyłyby i Europie. Spodziewa się
także, że mu nie odmówią pomocy Swoiej,
gdy między tą częścią świata i tój Osadami po-
hój przywracać będzie.

»Wolą jest zatem JKMc, abyś WPan te-
mi zasadami przeięty, użył wszelkich środków
do skłonienia Rządu, przy którym zawierzy-
telniony jesteś, by należyć chciał do współ-
działania, któremu wypadki na półwyspie utro-
rowały drogę. Ninieyszczem upoważniony jest
wydać odpis tój Noty Ministrowi Spraw Ze-
wnętrzych.

(podp.) »Hrabia Ofalia.

Do Posta Króla Jmci Kato-
lickiego w Paryż i do
Jego pełnomocnych Mini-
strów w Wiedniu i
Petersburgu.

(Trzecie dołączenie do Nru. II.)

Sir William A'Court do Hrabiego
Ofalia:

„Madryt d. 30. Grudnia 1823.“

»Niżej podpisany i t. d. ma honor potwier-
dzić odebranie Noty Hrabiego Ofalia z dnia
26. t. m. Pośpieszy się z odesłaniem tójże
Rządowi.

»Uprasza JWPana przyjąć zapewnienie ie-
go szacunku.

(podp.) »William A'Court

(Ostatni z tych aktów urzędowych, Nota
P. Canninga do Sir W. A'Courta z dnia
30. Stycznia, umieszczonym będzie w Piątko-
wym Nrze.)

Jeszcze przed miesiącem założono się w
Londynie, że wybory we Francyi wypadną
na korzyść rojalistów w stosunku 6 do 1go.
Gdy powzięto wiadomość o pierwszych wybo-
rach zakładano się o stosunek 15 do 1 a na-
wet 18 do 20. (W tój chwili tak się ma sto-
sunek wyborów jak 16 do 1.)

Na warsztatach Pembroke budnią no-
wy okręt liniowy o 120 działach zwany the
Royal William.

Francya.

Gwiazda donosi nieustannie o coraz no-
wych Ministeryalnych wyborach mianowanych
w wyborczych Departamentowych Kollegiach do
Izby Deputowanych. Między temi dwóch tylko
postrzegaliśmy kandydatów lewéy strony: PP.
de Türkheim i Köchlin, obranych w De-
partamentach: Wyższego i Niższego Re-
nu; a dwóch kandydatów przeciw-opozycji:
Hrabiego Vaublanc i P. Pardessus, obranych
w Departamentach: Calvados i wyscia
Rodanu. P. Labourdonnaye obrany zo-
stał w Departamencie Marny i Ligiery.

Ludwika Xiężniczka Condé umarła w
Paryżu d. 10. Marca.

List z Paryża donosi co następuje pod d.
6tym Marca: »Podług listów handlowych wiel-
ka w zachodnich Indiach panowała trwoga,
z powodu rozruchów, których dopuszczają się,
namawiani od Mulatów, murzyni. Nieprzyjazny
ten sposób myślenia rozciąga się nie tylko na
jednę albo na parę wysp, ani nawet na osady
jednemu podległe Mocarstwu, lecz także na
posiadłości Anglików, Hiszpanów, Francuzów,
Niderlandów i Duńczyków, zgoła na całe An-
tylle. Wspólnym więc tych wszystkich naro-
dów interesem jest pracować nad utłumieniem
tych nie przypadkowo powstałych ale sztucznie
przygotowanych rozruchów, ponieważ, gdyby
się daley rozszerzyły, skutki ich byłyby nie
tylko nader niebezpieczne, ale zagrażałyby na-

wet Europeyzykom utratę panowania w Antyllach. Dowiedziano się z wiadomych powszechnie wypadków, że knowane zaburzenia pochodziły z Hayty, czyli z St. Domingo, i że zapewne Rządowi tej wyspy dobrze musiały być znane. Wiadomo w samej istocie, że na owę wyspę jest tak zwany wydział rządzący (Cómité), który, jak się zdaie, kieruje całą tą sprawą. Wydział ten, który zapewne bez zezwolenia Rządu Haytyckiego istniećby nie mógł, rozsyła tajemnych Agentów do różnych wysp, listuje z ich mieszkańcami, po największej części z Mulatami, co poniekąd szczęśliwym odkryto sposobem. Zamiarem całego przez Mulatów, kierowanego przedsięwzięcia było, zrobić w Antyllach powszechnie powstanie murzynów, i z nich wypędzić Europeyzyków. Poczyniono ważne odkrycia w tym względzie i właśnie postano takowe do Rządów, które to interessuje. Przekonano się bowiem, jak potrzebna jest rzeczą działać w zupełnem porozumieniu, gdy idzie o zniszczenie planów, tak szkodliwych korzyściom Europejskim; bo gdyby nawet plany te (może jeszcze i niezupełnie) odkryte i zniweczone zostały, czyliż nie mogą powtórnie być ułożone i wykonane przy pomysłnej sposobności? A wtedy bardzieyby to jeszcze nastąpić mogło, jeżeli się odkryje, że Rząd Haytycki jest na czele tego przedsięwzięcia. Czas dopiero okaże, czyli, jak twierdzono i w Stanach Zjednoczonych Ameryki północnej pewne osoby nad tym samym nie pracują zamiarem.

Szwecyia i Norwegia.

Gazety publiczne donoszą, co następuje, ze Sztokholmu pod d. 28. Lutego: „Już pewną jest rzeczą, że Xiążę Następca Tronu obeymie dowództwo nad 15,000 ludzi, którzy tegorocznego Czerwca obozować będą w Szonen. Jenerał Porucznik Baron Björnstjerna sprawować będzie przy Królu urząd pełniącego służbę Jenerała Adjutanta. Mówią, że uniwersytet Upsalski życzy sobie podczas bytności Następcy Tronu w Norwegii mieć swoim Kanclerzem Hrabiego Karola de Geer, który został niedawno Marszałkiem Seymu. — Donoszą z Chrystyanii, że, gdy miasto Drammen wybrało stronnice dwóch Deputowanych na Seym, Pana Flor, i jeszcze iakiegoś drugiego Reprezentanta, Seym wybór

ten ogłosił nieważnym, ponieważ przy obieraniu nie zachowano przepisanej formy. Wybór Rady Kancelaryjnego Munthe of Morgenstjerne na Deputowanego z gminy Brandsberg także nieważnym ogłoszony został, ponieważ tenże od lat kilku pobiera pensyją z prywatnej kasy Królewskiej, chociaż utrzymuje, że ją wzięty na wychowanie syna swojego, niżeli na własne potrzeby obraca. Hrabia Wedel-Jarlsberg obrany jest Vice-Prezydentem Seymu. — Piszą jeszcze z Chrystyanii, że handel w południowych prowincjach Norwegii wielce ożywiony został, gdyż często z zagranicy dopytują się o drzewo i o inne płody ich lasów. Ani wątpić, że rok ten będzie dla nich daleko pomyslniejszy i zyskowniejszy od poprzedniego. Uważają to nawet po wznoszeniu się kursu pieniędzy, który w Hamburgskich papierach przed czterema miesiącami szedł po 172 spez. od 100 talarów, a teraz stoi na 145.

R o s s y i a.

Dnia 15go t. m. przybył tu goniec z Konstantynopola, który w dniach trzynastu odprawił tę podróż. Depesze jego datowane były z Konstantynopola d. 30go Stycznia nowego stylu, i donosiły o przybyciu P. Minciaki, które d. 24go nastąpiło. Zaraz w dzień przybycia jego kazała go Porta powitać przez Sekretarza Reis-Efendego, który był oraz oddawcą zwyczajnych podarków, to jest kwiatów i owoców. Od tego gońca dowiedzieliśmy się także, że uwolniono bankiera Danesi i kilku innych wygnanych Greków.

Podług ogłoszonego wykazu ceny chleba na czas od 1go do 30go Kwietnia 1824 ważyć powinny: bułka montowa po kr. 1/2, łót. 7 6/8 detto po kr. 1, łót. 15 4/8 — bułka ordynaryjna po kr. 1/2, łót. 10 1/8 detto po kr. 1, łót. 20 3/8 bochenek chleba białego po kr. 1, funt 1 łót 1 7/8 — detto po kr. 3, funt 3 łót. 5 7/8 — detto po kr. 6, funt 6 łót. 12 — bochenek chleba śniadego po kr. 1, funt. 1 łót. 20 6/8 — detto po kr. 3, funt. 4 łót. 30 4/8 — detto po kr. 6, funt. 9 łót. 29 2/8 — bochenek chleba razowego po kr. 2, funt. 4 łót. 11 7/8. — Funta mięsa na cały miesiąc b. kosztuje 2 kr. w M. K.

O zachowaniu tego wykazu przekonać się można na wadze ku temu pod ratuszem wystawioncy; oraz wzywa się każdego, by wykroczenie przeciwne taryfie doniósł, a prócz zataienia nazwiska, przyzwoitą odbierze nagrodę.

(Do tego Numeru Gazety jest Rozmaitości Numer XIII. dołączony.)